

Forslag til dagsorden for utdanningsutvalet – møte nummer 2 (2026)

18. mars 2026 klokka 9-12, Muséplassen 1 – «Møterom 2»

<i>Saksnummer</i>	<i>Tittel</i>	<i>Tid</i>
	I. Godkjenning av innkalling og dagsorden II. Godkjenning av protokoll fra UU-møte 27 januar 2026 III. Orienteringer fra utvalgsleder og administrasjonen - Høring fra Sikt om bruk av studieprogram og studieretninger i nytt opptakssystem – intern prosess	15
Sak 7/26 <i>Orienteringssak</i>	Studentombodet sin årsrapport for 2025	20
Sak 8/26 <i>Orienteringssak</i>	Ung-undersøkinga	20
Sak 9/26 <i>Drøftingssak</i>	Arbeidslivspraksis	30
	Pause	15
Sak 10/26 <i>Drøftingssak</i>	Nasjonalt samordna masteropptak	30
Sak 11/26 <i>Orienteringssak</i>	Videreutvikling av modellen for organisering og koordinering av lektorutdanningen	10
Sak 12/26 <i>Orienteringssak</i>	Status for innføring av ny digital læringsplattform (LMS)	10
Sak 13/26 <i>Drøftingssak</i>	KI-tjeneste for effektivisering av formativ vurdering og tilbakemelding – behovsanalyse og anskaffelse, og invitasjon til deltakelse	10

Kommende saker

- Kompetansebehov og dimensjonering av høyere utdanning (Rapport, HK-dir)
- Årsmelding for nemnd for studentsaker 2025
- Presentasjon av UPED & UiB læringslab
- Ressurs for porteføljestyring
- Etikk i utdanninga – tidspunkt for exphil, mv.
- Alternative vurderingsformer
- Oppfølging av endringer i studieforskriften knyttet til eksamen
- Rolla til biblioteket
- Skikkethetsvurdering og -prosedyre ved UiB
- Oppfølging: Sak om eksamensformer, eksamen i undervisningslokaler

Årshjulsaker

- Februar: Videreføring/oppnevning av Studiekvalitetskomite
- April: Årsrapport fra Studentombudet
- Mai I: sammensetning studiekvalitetskomite
- Mai: Orientering om planer for opptaket
- Mai: Tildeling av insentivmidler
- Mai: UU-seminar
- Juni: Melding om internasjonalisering
- Juni: UU sine prioriteringer for strategi i kommende studieår
- September: Gjennomgang av studentrekrutteringen
- September: Studiestartuken /Velkomstuken
- September: Uglepristildeling
- September: Oppnevning av sentral studiekvalitetskomité
- Oktober: Studiekvalitetsmeldingen
- Oktober: Opptak og opptakssrammer
- Oktober: Studieportefølje
- Oktober: Presentasjon av Studentparlamentets program
- Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
- Oktober: Utdanningsutvalgets møteplan 2026
- Oktober: Olsens legat – Revidering av retningslinjer
- Desember: Planer for velkomstuken neste studieår
- Desember: Kriterier for insentivmidler (virkemiddelapparatet i stort)
- Desember: Studiekvalitetsseminar

Saksnummer:

Sak 7/26

Studentombodet sin årsrapport for 2025

Orienteringssak

Til utdanningsutvalet ved UiB
Frå Studieavdelinga
Møte: 18.03.26

Hanne Winther Martinusen og Karsten Olav Aarestrup, studentomboda ved UiB, presenterer årsrapporten deira for 2025. Studentomboda har også sendt dette notatet til Studieavdelinga:

*** ***

Studentombodets årsrapport for kalenderåret 2025 vert lagd fram for rektor, og som ei orienteringssak for Universitetsstyret ved UiB, Læringsmiljøutvalet og Utdanningsutvalet.

Årsrapporten viser at mange studentar har søkt hjelp, avklaring og rettleiing hos ombodet i 2025. Til saman har Studentombodet følgt opp 231 henvendelser frå studentar ved UiB. I tillegg har ombodet motteke 27 henvendelser frå UiB-studentar som fell utanfor ordninga, der den enkelte studenten har vorte rettleidd vidare til rett instans.

Studentombodet har motteke henvendelser frå alle UiBs fakultet, og desse fordeler seg på følgjande måte dei siste tre åra:

Fakultet	2025	2024	2023
KMD	16	19	11
HF	38	27	28
JUS	16	8	4
NT	31	30	37
MED	45	51	33
PSYK	29	44	41
SV	25	37	26
Ukjend fakultet / ikkje oppgitt	31	3	23
Samla tal	231	219	203

Henvendelser etter kategoriar dei siste tre åra:

Kategori	2025	2024	2023
Læringsmiljø	63	81	68
Disiplinærsaker / skikkahet	49	32	25
Formelle forhold	44	31	39
Fagleg aktivitet	52	61	59
Opptak/overgang/utveksling	23	14	32
* Utanfor ordninga	27	23	18

* Ikkje medrekna i statistikken over det totale talet på henvendelser.

Studentombodet understrekar at statistikken gjenspeglar dei henvendelsane som er mottekne. Det er verken føremålstenleg eller mogleg å trekkje konklusjonar om den heilskaplege tilstanden ved UiB eller ved dei ulike fakulteta på bakgrunn av den statistikken som vert presentert. Tala kan likevel fungere som eit supplement til overordna undersøkingar.

Studentombodet ser at studentane trivst godt ved UiB, men enkeltsaker avdekkjer framleis viktige utfordringar i møte med studiekvardagen, læringsmiljøet og saksbehandlinga. I saker der Studentombodet meiner at saksbehandlinga ikkje er i tråd med gjeldande regelverk, vert dette adressert særskilt til instituttet og/eller fakultetet.

Av dei 231 henvendelsane ombodet mottok i 2025, peikar ombodet på at det er stor variasjon i kompleksitet og omfang. I årsrapporten rettar ombodet merksemda mot ytringskultur og læringsmiljø. Studentombodet tilrår at UiB styrkjer ytringskulturen gjennom tydelege rammer og målretta skoling i meiningsbryting, slik at både studentar og tilsette kan handtere ueinigheit på ein konstruktiv måte.

Vidare trekkjer ombodet fram studentar sin manglande rettstryggleik i praksisstudium når skriftleg dokumentasjon uteblir. Studentombodet understrekar behovet for tydelege og tilgjengelege praksisrutinar. Ombodet peikar på at fråvær av skriftlegheit og ulik praksis mellom fagmiljø svekkjer studentane sin rettstryggleik ved at vurderingar ikkje vert etterprøvbare.

Eit anna tema som vert omtala i årets rapport, er auken i KI-relaterte fuskesaker og behovet for felles retningslinjer for bruk av KI-verktøy i studiet.

Ombodet er uroa for auka saksbehandlingstid ved fleire einingar på UiB, samt manglande formalisering av avgjerder som skal vere enkeltvedtak. Studentombodet oppmodar difor UiB til å sikre at interne rutinar og retningslinjer på institusjons-, fakultets- og institutt-nivå vert gjennomgått, slik at avgjerder som er bestemmende for studenten sine rettar og/eller plikter, vert formaliserte som enkeltvedtak i tråd med krava i forvaltningslova.

Ombodet framhevar i rapporten at utvidinga av ombodsordninga med eitt ekstra årsverk frå semesterstart 2024 har gjort tenesta meir robust. Med auka kapasitet har ombodet kunna arbeide meir målretta med synleggjering, førebygging og utadretta verksemd. Det har gitt resultat i form av at stadig fleire studentar tek kontakt tidlegare i eit saksforløp.

Ombodet set pris på at UiB både lyttar til og aktivt etterspør innspel og perspektiv. Det gir ombodet moglegheiter til å bidra konstruktivt inn i arbeidet med kvalitet i utdanninga og læringsmiljøet – til beste for både UiBs tilsette og studentar.

Heile rapporten ligg vedlagt.

Vedlegg: Studentombudets årsrapport for 2025

Saksnummer:

Sak 8/26 Ung-undersøkinga

Orienteringssak

Til utdanningsutvalet ved UiB
Frå Studieavdelinga
Møte: 18.03.26

Ung-undersøkinga blir gjennomført årleg av Opinion. Ung-undersøkinga undersøker utviklingstrekk hjå norsk ungdom i alderen 15 til 25 år, og kan bidra til å forstå forskjellige segment innanfor denne aldersgruppa. Innsiktene derfrå vil vere særleg relevant for rekrutteringsarbeidet til UiB og som bakgrunn for arbeidet med å hindre fråfall i utdanningane våre.

Jørgen Thune Johnsen (KA) presenterer undersøkinga i møtet.

Saksnummer: 2026/2622

Sak 9/26 Arbeidslivspraksis

Drøftingssak

Bakgrunn

UiB har i en årrekke jobbet systematisk for å styrke arbeidslivsrelevans i utdanningene, også i disiplinutdanningene. Arbeidslivsrelevans skapes primært gjennom faglig innhold, læringsutbytter og pedagogiske aktiviteter, og arbeidslivspraksis er én av flere læringsaktiviteter som kan bidra til dette.

Denne saken gir en oversikt over de rammene og retningslinjene som gjelder for praksisadministrasjon ved UiB, og beskriver hvordan arbeidslivspraksis praktiseres og forvaltes i disiplinutdanningene.

Begrepet *arbeidslivspraksis*:

Ved arbeidslivspraksis arbeider studenten ved en arbeidsplass der det forventes at studenten har kunnskaper, ferdigheter og kompetanse som kan komme til nytte. Praksislæring i laboratorier, feltarbeid og i simulerte omgivelser er faglige aktiviteter som kan gi godt læringsutbytte, men faller ikke under kategorien *arbeidslivspraksis* i denne saken.

I denne saken skiller vi særlig mellom:

- Obligatorisk praksis i profesjonsutdanninger
- Ikke-obligatorisk praksis som valgfrie eller fagspesifikke emner, oftest i disiplinutdanninger

Rammer og retningslinjer for arbeidslivspraksis.

UiBs kvalitetssystem regulerer all praksis ved UiB og fastsetter at:

- Praksis kan inngå som eget emne eller være integrert i et studieprogram.
- Det skal inngås avtale mellom institutt/fakultet og praksissted.
- Det faglige ansvaret for praksis ligger hos fagmiljøet som eier emnet eller programmet.
- Studentene skal evaluere praksis etter endt opphold, og praksis inngår i ordinær emneevaluering.
- Eksterne samarbeidspartnere skal inngå i kvalitetsarbeidet etter samme prinsipper som andre emner.

UiB har en ressurside knyttet til kvalitetssystemet for utdanning, inkludert forslag til [hva en avtale om praksis bør inneholde](#).

Obligatorisk praksis i profesjonsutdanningene ved UiB er regulert av nasjonale rammeplaner og forskrifter. Disse fastsetter både omfang, læringsutbytter, kvalitetskrav og krav til oppfølging i praksis, og legger dermed tydelige føringer for hvordan praksis skal organiseres. I tråd med UiBs kvalitetssystem har fagmiljøene det faglige ansvaret for gjennomføring og kvalitetssikring av praksis.

I ikke-obligatorisk praksis bestemmer fagmiljøene omfang, organisering og læringsmål, samtidig som kvalitetssikring ivaretas.

Omfang og administrative rammer i arbeidslivspraksis

UiB har omfattende praksisordninger, både i profesjonsutdanningene og i en stor del av disiplinfagene. Omfang, formål og organisering varierer på tvers av fakulteter og studieprogrammer.

UiB har en sentral side med liste over emner og studieprogrammer med praksis i utdanningene: [Få praksis i utdanningene](#). Noen fakulteter og sentre har i tillegg egne sider med informasjon om praksis til både studenter og praksisbedrifter, blant annet oversikt over praksismuligheter i de ulike studieprogrammene:

Fakultet for naturvitenskap og teknologi: [Praksis i utdanningen ved NT](#)

Det psykologiske fakultet: [Alt om praksis](#)

Lektorutdanningen: [Praksis i lektorutdanningen](#)

Obligatorisk praksis i profesjonsutdanninger

Profesjonsutdanningene ved UiB har omfattende obligatorisk praksis. Eksempler:

- Lektorutdanningen har 100 praksisdager i løpet av studiet for femårig lektorutdanning og 60 dager i PPU.
- Medisinstudiet har flere praksisperioder i 7., 8., 9. og 11. semester, i samarbeid med sykehus og kommunehelsetjeneste.
- Profesjonsstudium i psykologi har ekstern praksisperiode over 19 uker, med 5 timer i uken. I tillegg intern praksis.
- Sivilingeniørprogrammene har praksisemner (10 stp.) som del av gradskravene
- Profesjonsstudiet i Fiskehelse har praksisopphold integrert

Ikke-obligatorisk praksis i disiplinfagene

UiB tilbyr et stort antall valgfrie praksisemner innen blant annet humaniora, samfunnsvitenskap, realfag og enkelte tverrfaglige studier. Eksempler:

- Humanistisk fakultet har praksisemner fra 5–20 studiepoeng, f.eks. KVIK112, AHKR201, PRAKTINF og en rekke praksisplasser i kultur- og samfunnssektoren. Praksisomfang kan være opp mot 200 timer for 15 studiepoeng.
- SV-fakultetet har ni praksisemner på bachelor- og masternivå innen politikk, geografi, økonomi, journalistikk og medier.
- NT-fakultetet har yrkesrettet praksis i biolog og geovitenskapspraksis, begge emner med 10 stp. I tillegg har fakultetet forskningspraksis og arbeidslivspraksis i relevante virksomheter.

Ikke-obligatoriske praksisemner er frivillige, varierer i struktur og formål, og administreres lokalt ved instituttene. Bredde og variasjon i praksis skyldes faglige forskjeller, etablerte partnernetter, arbeidsmarkedets praksisplasser, ressursnivå og ulike pedagogiske behov.

Felles for alle er at det inngås kontrakter mellom institutt, student og praksissted. Emnene er underlagt samme krav til evaluering som andre emner.

Omfang, kvalitet i arbeidslivspraksis er vurdert av fagmiljø iht. kvalitetssystemet.

Plassering av studenter på praksissteder gjøres på ulike måter, avhengig av faktorer som fagområde, omfang av praksis, omfang av praksissteder, medvirkning fra praksissteder.

Administrasjon av arbeidslivspraksis er ressurskrevende, og kapasiteten påvirkes av forhold ved fagmiljø og praksissted. Veiledning og oppfølging krever betydelig tid, og formes slik det er hensiktsmessig for alle parter.

Disiplinfag har mer frihet – og i mange emner velges *feltarbeid* eller prosjektarbeid i stedet for praksis.

Veiledning til praksisverter

[Praksisveileder.no](#) er en nettside som gir veiledning til praksisverter som tar imot studenter i praksis i høyere utdanning. Nettsiden gir praktisk informasjon og råd til eksisterende og potensielle praksisverter. Nettsiden går igjennom alle ledd i praksisopphold sett fra praksisvertens sitt ståsted, fra

[oppstartsfasen](#), til [praksisfasen](#) og helt til [sluttfasen](#). Informasjonen på nettsiden er basert på omfattende intervjuer med praksisverter, og samtaler med studenter og emneansvarlige. Veilederen er først og fremst rettet mot disiplinutdanning innen realfag, med hovedvekt på fagområdene biologi og geologi.

Nettsiden Praksisveileder.no ble utviklet gjennom prosjektet DEVELOP (Developing evidence-based mentoring for better STEM work placements), et samarbeid mellom Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø, Universitetet i Oslo, Havforskningsinstituttet, NORCE, University of Minnesota og senter for fremragende forskning bioCEED og iEarth.

Praksisoppfølging og rettssikkerhet

Studentombudet ved UiB rapporterer i sak 7/26 om utfordringer knyttet til praksis, særlig når det gjelder manglende eller utydelig oppfølging, varierende kvalitet i veiledning, uklare forventninger og tilfeller der studenter først sent i praksisperioden gjøres kjent med risiko for ikke bestått praksis. Vurdering av praksis kan ikke påklages, og studentens progresjon kan rammes. Studentombudet peker på at det er stor variasjon mellom fagmiljøer i hvordan oppfølging av studenter i praksis er strukturert, og at manglende skriftlighet i vurderinger underveis kan innebære en rettssikkerhetsutfordring. Ombudet mener derfor at UiB bør vurdere om det er behov for felles minimumskrav til oppfølging, veiledning, dokumentasjon og tidlig varsling ved bekymringer i praksisperioder. Selv om dette først og fremst gjelder profesjonsutdanningene, berører vurderingen også den overordnede rammen for kvalitet og studentoppfølging ved UiB.

Saken legges fram for utdanningsutvalget for drøfting.

Saksnummer:

Sak 10/26 Nasjonalt samordna masteropptak

Drøftingssak

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har besluttet at opptak til masterstudier i Norge skal samordnes f.o.m. 2028. HK-dir har bedt lærestedene om innspill til valg av modell for samordning, med tilbakemeldingsfrist 27. mars. Saken har blitt diskutert i dekanmøte og informasjon om prosessen og forslag til svar fra UiB er sendt på innspillsrunde til fakultetene.

Uavhengig av samordningsmodell vil et nasjonalt samordnet masteropptak inkludere:

- Felles søknadsportal og studieoversikt
- Felles tidsplan
- Felles forskrift, rutiner og retningslinjer for saksbehandling
- Sentral datasamling og struktur
- Sektorsamarbeid for generell vurdering av utenlandsk utdanning

Denne saken diskuterer hvilke forberedelser ved UiB som vil være nødvendig å gjennomføre for å sikre et best mulig utgangspunkt frem mot en samordning.

Rekrutteringsgrunnlaget i sektoren

Ifølge tall fra DBH ble det registrert ca. 20 000 nye studenter til toårig master ved norske universiteter og høyskoler, høsten 2025. 1240 av disse ble registrert ved UiB. Det tilsvarer ca. 6 % av møtt-tallet i sektoren. Antallet søkere til toårig master ved UiB utgjorde ca. 7 % av søkertallet i sektoren.

En felles søknadsportal og studieoversikt vil gjøre det lettere å søke opptak ved ulike læresteder. Dersom en nasjonal samordning fører til at flere bachelorkandidater fra UiB rekrutteres til andre læresteder, må dette kompenseres med eksterne søkere. Tall fra masteropptaket ved UiB viser imidlertid at rekruttering av eksterne kandidater er lave blant mange av våre masterprogram. Tall fra fjorårets opptak av norsk/nordiske mastersøkere viser at ca. 33 % av de norsk/nordiske mastersøkere er interne kandidater. Likevel utgjør interne kandidater ca. 65 % av masterstudentene som møter til studiestart. Dersom vi ser på studieprogramnivå, finner vi store forskjeller mellom andel interne søkere og andelen interne som møter for en del masterprogram.

Fakultet	Masterprogram	Andel interne søkere	Andel interne møtt
PS	Arbeids- og organisasjonspsykologi	21 %	83 %
NT	Molekylærbiologi	37 %	94 %
MED	Klinisk ernæring	52 %	100 %
NT	Energi- og prosessteknologi	5 %	50 %
SV	Politikk og forvaltning	47 %	91 %
HF	Digital kultur	42 %	80 %

Tabell 1: Utvalg av masterprogram med store skeivfordelinger mellom interne søkere og interne møtte. Kilde: Det norsk/nordiske masteropptaket, 2025

Skeivfordelingen kan delvis forklares ved at eksterne kandidater i større grad enn våre interne kandidater trolig også har søkt og takket ja til andre læresteder. En annen forklaring ligger i at spesialiserte faglige opptakskrav til mange masterprogram fører til en favorisering av interne kandidater fremfor eksterne kandidater. Ca. hver tredje søker i det norsk/nordiske masteropptaket får avslag på søknaden sin på grunn av manglende relevant faglig fordypning.

Fakultet	Avslag på grunn av manglende faglig fordypning
Det humanistiske fakultet	39 %
Fakultet for naturvitenskap og teknologi	37 %
Det medisinske fakultet	28 %
Det psykologiske fakultet	27 %
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	25 %
Det juridiske fakultet	23 %
Gjennomsnitt	30 %

Tabell 2: Andel avslag på bakgrunn av manglende faglig fordypning, av totalt søkertall. Kilde: Det norsk/nordiske masteropptaket, 2025

Tabell 2 viser at HF og NT ligger over snittet i institusjonen i andelen avslag på søknad på grunn av manglende relevant faglig fordypning. Fire av masterprogrammene med høyest skeivfordeling mellom interne søkere og interne møtte er også blant programmene som gir flest avslag på grunn av manglende faglig fordypning. En forklaring kan ligge i at masterprogrammene har spesialiserte opptakskrav som favoriserer interne kandidater.

Fakultet	Studieprogram	Andel faglig grunnede avslag av totalt søkertall
PS	Arbeids- og organisasjonpsykologi	76 %
HF	Digital kultur	66 %
PS	Spesialpedagogikk	65 %
NT	Statistikk og data science	64 %
NT	Energi- og prosess teknologi	60 %
HF	Bærekraft: Klimaendringer og energiomstilling	57 %
NT	Molekylærbiologi	54 %
SV	Medie- og interaksjonsdesign	53 %

Tabell 3: Utvalg av masterprogram med høyest andel avslag på grunn av manglende faglig fordypning. Kilde: Det norsk/nordiske masteropptaket, 2025

Forberedelser til en samordning

Et nasjonalt samordnet masteropptak vil innebære en samordning av søknadsbehandlingen i sektoren. Uavhengig av samordningsmodell vil faglige opptakskrav fortsatt fastsettes av fagmiljøene. Det vil være nødvendig med tilpasninger der det er hensiktsmessig, for å sikre seg et tilstrekkelig rekrutteringsgrunnlag i et samordnet opptak.

Masterprogram med høy skeivfordeling mellom interne søkere og interne møtte og en høy andel faglig begrunnede avslag, antyder at programmet har et svakt eksternt rekrutteringsgrunnlag. Den transparense et samordnet opptak vil gi for søkerne, vil føre til betydelig skjerpet konkurranse i sektoren knyttet til rekruttering av masterstudenter. Den samme effekten så vi da vi samordnet opptaket til lavere grad i 1994.

Hvordan bør vi forberede oss for å komme styrket ut av den økte konkurransen? 2027 blir et viktig år for å måle effekten av gjennomførte endringer, og gi et frampek på hvordan UiB vil komme ut av en nasjonal samordning. Hva har fakultetene behov for av støtte for å legge til rette for gode prosesser internt i fagmiljøene, fram mot 2027-opptaket og for å være best mulig forberedt på en ny konkurransesituasjon fra 2028?

Siden samordningen av masteropptaket internt på UiB i 2019 har Studieavdelingen samlet informasjon om utdanningsbakgrunner som kvalifiserer til våre masterprogram, basert på saksbehandlingslister. I tiden fremover vil vi ha et ytterligere fokus på å samle og organisere tidligere vedtak i masteropptaket for å bruke presedenser fra tidligere opptak systematisk, og sikre likebehandling. Dette vil kunne redusere antall søknader som oversendes til fagmiljøene og lette arbeidsbyrden lokalt.

Saken legges frem for Utdanningsutvalget for drøfting.

Vedlegg: Presentasjon: Nasjonalt masteropptak – Opptaksdata og modeller for samordning

Saksnummer:2025/12322

Sak 11/26 Videreutvikling av modellen for organisering og koordinering av lektorutdanningen

Orienteringssak

Bakgrunn

Organiseringen av lektorutdanningen har vært gjenstand for flere evalueringer og organisatoriske justeringer siden den ble etablert i 2004. Nåværende organisering bygger på en rapport fra 2018 som utarbeidet av en arbeidsgruppe ledet av daværende dekan ved Det humanistiske fakultet, Jørgen Sejersted. Organiseringen ble vedtatt av Universitetsstyret i 2021. Det ble samtidig vedtatt at modellen skulle evalueres etter noe tid.

I brev datert 20.10.2025 satte universitetsledelsen ned en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å undersøke hvordan modellen kan videreutvikles og forbedres. Arbeidsgruppen ble ledet av prorektor Sigrunn Eliassen, og har ellers bestått av Svein Ivar Angell (professor, HF), Line Torbjørnsen Hilt (professor og instituttleder, PSY), Jorun Nyléhn (førsteamanuensis, NT) og Hans-Tore Hansen (professor, SV). Tove Steinsland (seniorrådgiver, SA) har vært sekretær for arbeidet.

Lektorutdanningen ble evaluert og redesignet i perioden 2021-2023. Siden modellen for lektorutdanningen har vært gjennom et omfattende redesign, og kun to kull så langt er tatt opp etter den nye modellen, har studiemodellen ikke vært gjenstand for vurdering i denne evalueringen.

Dagens organisering

Det tilbys i dag fem integrerte 5-årige lektorprogrammer (5LU), ett ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT), tre ved Det humanistiske fakultet (HF) og ett ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV). Det psykologiske fakultet (PS) har ansvaret for pedagogikkdelen i utdanningen.

Lektorutdanningen har en fakultetsvis og disiplinfaglig forankring, og kombinerer fagstudier, pedagogikk, fagdidaktikk og praksisopplæring. I tillegg tilbys ettårig praktisk pedagogisk

Da ny modell for organisering av lektorutdanningen ble vedtatt i 2021, ga styret følgende prinsipper for organisering:

- *Det etableres en felles styringsgruppe ledet av prorektor, og et felles programstyre med representasjon fra alle lektorprogram, studenter og praksisfeltet, for overordnet beslutningsmyndighet, strategiske satsinger og drift.*
- *Det etableres et lektorsenter som skal fungere som et koordinerende og strategisk ledd mellom de involverte fakultetene, og som har både faglig-administrativt ansvar og fullmakt til å forberede og følge opp vedtak fra styringsorganene.*
- *Styringsgruppen og programstyret gis ansvar for tydelige kvalitetsprosesser, som redesign av studieprogrammene i lektorutdanningen, profesjonssemestre med mer sammenhengende praksis, og tett oppfølging av faglig innhold og praksissamarbeid.*

Figur: Organisering av lektorutdanningen

Evaluering av modellen

Arbeidet med evaluering av modellen for organisering av lektorutdanningen startet i oktober 2025 og ble ferdigstilt i februar 2026. Hovedpremisset for evalueringen har vært å undersøke hvordan modellen kan videreutvikles og forbedres.

Grunnlaget for vurderingene bygger på intervjuer med enhetene som inngår i den felles styringsstrukturen for lektorutdanningen. Resultatene fra informasjonsinnhentingene er i overveiende grad positive, og det synes å være bred enighet om at organiseringen har gitt en bedre og mer velfungerende struktur enn tidligere. Følgende fordeler med nåværende organisering er trukket frem:

- Lektorutdanningen har fått økt synlighet og utdanningen fremstår som mer helhetlig, både internt og utad.
- Strukturen virker samlende og lektorsenteret har bidratt til at utdanningen nå oppleves å ha et nav, der organiseringen har tydeliggjort ansvarsforhold og gjort det enklere å vite hvor spørsmål skal rettes for ansatte, studenter og eksterne aktører tilknyttet lektorutdanningen. Lektorsenteret holder i viktige fellesoppgaver, som innspill til høringer, studieplaner og praksis.
- Lektorsenteret har bidratt til å styrke identiteten til lektorstudentene, og utgjør et samlingspunkt på tvers av fakultetene.
- Matriseorganiseringen gir de fagansatte i lektorutdanningen tett kobling til disiplinlagene, noe som oppleves som svært positivt sett i forhold til alternative organisasjonsmodeller.

Innspill til forbedringspunkter

I arbeidsgruppens gjennomgang blir det pekt på flere forbedringspunkter og forslag til videreutvikling. Det er noen uklare grenseoppganger mellom styringsorganene, og det ble uttrykt behov for å klargjøre disse og eventuelt oppdatere mandatene. Det ble blant annet fremhevet behov for en tydeligere avklaring av forholdet mellom felles programstyre og styringsgruppen, særlig i behandling av mer krevende saker. Det kom også innspill om å tydeliggjøre ansvaret som medlemmene i styringsgruppens, programstyrets og praksisutvalgets har for forankring i eget fagmiljø. I tillegg ble det uttrykt behov for bedre forankring av skoleeierens rolle og representasjon i lektorutdanningen. Det er videre rom for å styrke informasjonsflyten fellesorganene imellom, mellom fellesorganene og fakultetene/fagmiljøene, og å styrke forankringen av prosesser i fagmiljøene.

Når det gjelder *praksisutvalget* har flere erfart utfordringer med å etablere en tydelig og hensiktsmessig arbeidsform. Det pekes særlig på behovet for å tydeliggjøre saksgang opp mot felles programstyre og at enkelte prosesser bør forenkles.

Det er identifisert noen utfordringer knyttet til at lektorsenteret er organisert utenom den ordinære fakultetsstrukturen, særlig når det gjelder informasjonsflyt og beslutningsmyndighet. Fakultetene oppretter og nedlegger emner i lektorutdanningen, og har ansvar for økonomi og bemanning i hvert program. Dette avgrenser lektorsenterets myndighet. Samtidig går det fram av lektorsenterets mandat at lektorsenteret har faglig og administrativt ansvar for lektorutdanningen, og emneansvar for praksisemnene. Det er ønske om å klargjøre ytterligere hva som ligger i den «faglige» delen av mandatet, og hva som ligger i emneansvaret.

Det er en gjennomgående tilbakemelding at enhetene i lektorutdanningen søker å oppnå enighet når beslutninger skal fattes. Flere understreket at konsensus er viktig for gjennomføringen av beslutninger på tvers av fakultetene, slik at de som får ansvaret også er med å bestemme. På den andre side har hensynet til konsensusbeslutninger i noen tilfeller medført duplisering av saksgang, og at prosesser stopper opp. Det understrekes at det ikke alltid er mulig å enes om en enhetlig løsning og at fleksibilitet iblant er nødvendig i en så kompleks organisasjon som lektorutdanningen.

Arbeidsgruppens anbefalinger

Arbeidsgruppen foreslår følgende tiltak og rammer for videreutvikling:

1. *Tydeliggjøre mandatene og ansvarsområdene til de ulike utvalgene.* Det er behov for å tydeliggjøre saksområder og saksgang for å sikre hensiktsmessig behandling av saker i riktig utvalg og på rett nivå. Arbeidsgruppen anbefaler videre at det utarbeides rutiner som sikrer at mandatene jevnlig gjennomgås med tanke på behov for konkretisering.
2. *Integrere praksisutvalgets funksjoner i felles programstyre.* En sentral oppgave for redesign av lektorutdanningen var å sikre kvalitet og smidig innpassing av praksis i studieløpet. Oppfølging av dette arbeidet er en sentral oppgave for felles programstyre. Arbeidsgruppen mener at integreringen av praksisutvalgets oppgaver vil sikre fortsatt høy oppmerksomhet om, og kvalitet i, praksisopplæringen, samt god samordning på tvers av involverte aktører.
3. *Tydeliggjøre hva som ligger i det faglige ansvaret til lektorsenteret, og klargjøre utvalgsmedlemmenes ansvar når det gjelder informasjonsflyt og forankring i eget fagmiljø.* Videre bør skoleeierens ansvar og representasjon i styringsorganene tydeliggjøres.
4. *Styrke informasjonsflyten mellom fellesorganer og fakultet, for å sikre at informasjonen når relevante fagmiljø og beslutningstakere på institutt og fakultetsnivå.*

Det blir lagt opp til at styringsgruppen for lektorutdanningen får det overordnede ansvaret for oppfølgingen av rapporten. Tiltakene vil bli fulgt opp i relevante organer og ved de aktuelle fakultetene. Lektorsenteret får ansvar for å planlegge og administrere arbeidet i tett dialog med styringsgruppen og felles programstyre.

Saken ble lagt fram for styret 12.03.2026. Rapporten følger vedlagt.

Saken legges med dette fram for Utdanningsutvalget til **orientering**.

Saksnummer

**Sak 12/26 Status for innføring av ny digital
læringsplattform (LMS)**

Orienteringssak

Til utdanningsutvalet ved UiB
Frå Studieavdelinga
Møte: 18.03.26

Monica Jordheim og John Abel presenterer status i arbeidet med innføring av Canvas.

Saksnummer

**Sak 13/26 KI-tjeneste for effektivisering av formativ
vurdering og tilbakemelding – behovsanalyse
og anskaffelse, og invitasjon til deltakelse**

Drøftingssak

Bakgrunn

Ved Det medisinske fakultet (MED) består studieprogrammene av store emner med enkeltstående omfattende sluttexamen basert på flervalgsoppgaver, særlig i de første årene. Denne eksamensformen oppleves som effektiv og gir bred dekning av pensum, men fører til at studentene hovedsakelig puffer tidligere eksamenssett rett før eksamen. Dette gir lav kunnskapsretensjon og er mindre rettferdig for studenter med språklige utfordringer. I senere studieløp benyttes mer komplekse og kasuistikkbaserte eksamener, noe som gir økt stress og gjennomføringsvansker for enkelte studenter. Mappe- og hjemmeeksamen har mistet noe av sin hensikt etter fremveksten av KI-verktøy, og det forventes derfor en økning i saleksamener uten hjelpemidler for å sikre at studentene faktisk besitter nødvendig kompetanse.

Flere emner ønsker å innføre flere kortsvarsoppgaver, men dette er ressurskrevende å sensurere, særlig med store studentkull. For å styrke læring og redusere eksamensstress, er det ønskelig med flere underveistester og mer konstruktiv tilbakemelding, men dette utfordres av begrensede ressurser. Overgangen til bestått/ikke bestått gjør individuell tilbakemelding ekstra viktig for studentenes egen vurdering av kunnskap. Det benyttes også studentaktive læringsformer som teambasert- og utfordringsbasert læring (TBL og CBL), hvor det er behov for gode og varierte oppgaver samt automatisk generert tilbakemelding for å støtte studentenes læringsprosess.

Det er en forventning at digitale hjelpemidler og KI-løsninger kan effektivisere og forbedre vurdering av fritekstbesvarelser, spesielt med tanke på økt andel slike oppgaver i store studentkull. Det er behov for verktøy som raskt og pålitelig kan evaluere besvarelser, generere konstruktive tilbakemeldinger og visualisere studentenes prestasjoner. I tillegg ønskes funksjoner for automatisk forslag til oppgaver basert på pensum, til bruk i både undervisning og selvtesting. En løsning må kunne integreres sømløst med UiBs eksisterende systemer (læringsplattform, eksamenssystem), gi umiddelbar og justerbar tilbakemelding, og ivareta datasikkerhet og GDPR. Plattformen må være brukervennlig og ikke kreve omfattende opplæring for verken ansatte eller studenter.

Det medisinske fakultet har positive erfaringer med utprøving av denne type løsninger, særlig den lokalt utviklede løsningen som har vært presentert i Utdanningsutvalget tidligere. Denne løsningen er siden forsøkt kommersialisert gjennom Fjordbyte AS, og løsningen og leverandøren inntar dermed en rolle tilsvarende alle andre eksterne virksomheter. UiB følger reglene for offentlig anskaffelser, og vil uavhengig av tidligere koblinger og utprøving av tjenester gjennomføre en anskaffelse i tråd med etablerte prosesser der eksterne virksomheter konkurrerer om å levere tjenester som best støtter våre behov på mest gunstige vilkår.

Kommende anskaffelse, valg av forvaltningsform og invitasjon til deltakelse

Det er ønskelig å gjennomføre en anskaffelse på dette området på en slik måte at vi kontraktsmessig er åpne for at flere enheter ved UiB kan bruke tjenesten som blir anskaffet, samtidig som at vi sikrer datasikkerhet og integrasjoner ivaretas på en god måte. I praksis betyr dette at MED leder en felles anskaffelse på vegne av UiB i samarbeid med Studie- og IT-avdelingen. UiB sentralt vil være avtalepart, og avtalen signeres av Studiedirektøren. Dette muliggjør at andre enheter som i fremtiden

kunne tenke seg å ta i bruk tilsvarende løsning ikke trenger gjennomføre nye anskaffelser på egen kjøp.

Tjenesten skiller seg fra fellestjenester som forvaltes av fellesadministrasjonen (som læringsplattform, videotjeneste og eksamenssystem) ved at behovet og bruken primært ligger til en enkelt enhet. Dette omtales som en fagnær tjeneste i UiBs tjenestelandskap, og de tillegges en forvaltningsmodell der enhetene selv har ansvar for bruken av løsningen og dekker sine egne kostnader. Modellen er en del av vanlig tjenesteforvaltning ved UiB og gjøres blant annet for praktisk eksamen (OSKE - MED), programmeringsverktøy (CodeGrade – NT/II), og tilgang til rettskilder (Lovdata – JUS).

MED ønsker å invitere andre enheter som har behov i retning av de skisserte behovene til å bidra til utformingen av behovsbeskrivelsen i anskaffelsen, samt skissere omfanget av forventet bruk ved enheten. Det presiseres at hver enhet dekker egne kostnader i bruk av den fremtidige løsningen.

Saken legges med dette fram for Utdanningsutvalget til drøfting.